

گفت و گوی تمدن‌ها

دومین هزاره میلادی پشت سر گذاشته شد و جهانیان با شادمانی و امیدواری بیشتر، به هزاره سوم میلادی گام نهادند. هزاره سوم در حالی آغاز می شود که کره زمین تبدیل به زرادخانه هسته ای گشته است، به گونه ای که تنها بخش ناچیزی از این زرادخانه قادر است چندین بار زمین زیبا را ویران کرده نسل آدمی را از گیتی براندازد. با نگاهی گذرا به آخرین سده هزاره دوم، یعنی سده بیستم، می بینیم که آن از یک سو شاهد پیشرفت های محیرالعقول و شگفت انگیز و از سوی دیگر نظاره گر دو جنگ خانمانسوز و چندین قتل عام بزرگ و بسیاری جنایات دیگر بوده است. بشریت با چنین سابقه درخشان و سیاهی قدم به هزاره سوم می نهد، به این امید که همه کشتارها و جنگ‌ها و ویرانگری‌ها را در همان هزاره دوم باقی گذارد و با روحی آزاد و انسانی به پیشواز افق‌های روشن برود. نخستین گام بلند در این راستا همانا پیشنهاد رئیس جمهوری اسلامی ایران، جناب آقای محمد خاتمی است که اندیشه گفتگوی تمدن‌ها را پیش کشید و آن را در برابر «جنگ‌های ویرانگر» قرار داد و جهانیان را به گفتگو و تفاهم و همیاری فرا خواند. و پیام او چه زود بازتاب یافت و از سوی سازمان ملل متحد پذیرفته و سال ۲۰۰۱ میلادی سال گفتگوی تمدن‌ها نامگذاری شد.

برای یک گفتگوی مؤثر و پر بار باید نخست خود و فرهنگ خود را شناخت. باید تاریخ و هویت خود را شناخت و آن را نیک آموخت و به گذشته خود عشق ورزید. گام دوم همانا شناخت فرهنگ‌های دیگر است. باید دیگران را نیز شناخت و تصویر درستی از تمدن‌های دیگر در ذهن داشت تا وارد میدان عقل و منطق شد و به گفتگو نشست. «گفتگوی تمدن‌ها» آوردگاهی است که در آن به جای چکاچاک شمشیرها و نعره پیلان، صدای رسای اندیشمندان بزرگ طنین انداز است، و به جای سیلاب خون، عطر دلنشین عشق به همنوع جاری است. پیروزی در این میدان، هیچگاه به مفهوم شکست دیگری نخواهد بود، چه، این پیکاری است که برای همگان بهروزی به ارمغان می آورد و برای آیندگان نوید زندگی انسانی تر و بهتری می‌دهد.

البته باید گفت که چنین اندیشه‌هایی، آسان بدست نمی‌آیند. پدید آمدن آن، از یک سو ضرورتی اجتماعی و از سوی دیگر تجلی مهر و عطف خفته در تمدنی کهن است، تمدنی که در هر سو گسترش یافت و به نهایت رشد و بالندگی رسید و پس از آن نیز با تکیه بر دین‌داری و دین‌پروری دوران بعد از اسلام و چند هزار سال تجربه کشورداری خود، یکی از دستاوردهای سترگ بشری گشت. و این افتخاری است برای تمدن خاور زمین، که هنوز هم با گذشت هزاران سال طراوت فکری و پویایی خود را نگاه داشته و ارائه دهنده چنین ایده‌های درخشانی است.

سال ۲۰۰۱ میلادی، همچنین برای یکی دیگر از تمدن‌های باستانی خاور حائز اهمیت بسیار است. آن مصادف است با هزار و هفتصدمین سالگرد پذیرش مسیحیت از سوی دولت و مردم ارمنستان. ارمنیان نخستین دولتی بودند که در سال ۳۰۱ میلادی با تصمیم جسورانه‌ای مسیحیت را دین رسمی کشور اعلام نمودند و دل‌ها را با ایمانی نوآمده روشن کردند و گام به راه یکنواپرتی نهادند. این واقعه مهم نیز خود جزیی از گفتگوی تمدن‌ها است و سازمان یونسکو بر آن است تا این رخداد بزرگ را با مراسم ویژه‌ای که تدارک دیده است در چندین شهر بزرگ جهان جشن گیرد. خاور زمین، این مهد تمدن جهانی، این گونه به گفت و گوی تمدن‌ها می‌رود تا کاستی‌ها را جبران کند و بنای رفیع فرهنگ بشری را هر چه بیشتر آراسته و مزین گرداند. گفتگوی تمدن‌ها گام تخت در راه بیداری انسان‌ها است تا این اشرف مخلوقات بدانند که با گفتگو و تفاهم می‌تواند پیچیده‌ترین مسائل انسانی را، که خود موجب بروز آنها گشته است، حل و فصل نماید و به حکم خرد خویش از هر نوع تبعیض، بندگی، برتری‌جویی، سرکوب، نژاد، مذهب و غیره دوری گزیند و ارزش واقعی خود را بنمایاند و آنگونه باشد که شاعر بزرگ ارمنی، بارویر سواگ، می‌گوید:

تا انسان رها شود از این بندگی ناهنگام،
و رها شود از این بردگی رنگ‌ها و نیرنگ‌ها،
تا خون هیچ قوم و نژادی زهر آگین نگردد،
تا انسان، یاور انسان باشد و دریابد
که تنها یک گویچه خون ما،
شریف تر و گران تر از سرپای این گوی خاکی است،
که زمین می‌نامندش...

دوهفته نامه

لویس

صاحب امتیاز ، مدیر مسئول

و سردبیر

دکتر ادیک باغدادساریان

تهران صندوق پستی ۱۱۷-۱۵۱۷۵

تلفن ۶۴۹۵۱۸۰

پست الکترونیکی

louys@dpir.com

تک شماره ۳۰۰ تومان

سال یکم شماره ۶ - ۲۶ خرداد ۱۳۷۹

۱۵ ماه ژوئن ۲۰۰۰ میلادی

چاپ فروهر

تهران خیابان میرزا کوچک خان بالاتر از خیابان

جمهوری شماره ۱۶

همکاران ما در این شماره

تامار پانوسیان - آنا سارکسیان

آنوش ملیکیان - آنی نازاریانس

سوسانا هامبارسومیان - روی غازاریان

رازمیک ولیجانیان - رافی اوروجیان

لئون آهارونیان - آندرانیک خچومیان

واچیک وارطانیان - ژرژ آهارونیان

روبرت وارتومیان - سورن خچومیان

روبن سرداریان - کارو سارکسیان

آندرانیک زاکاریان (رنجبر) - فرشید

ا. گرمانیک - آریینه سینانیان

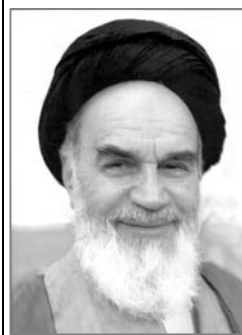
لئون میناسیان - هامو هاروتیونیان

هایک گالستیان - وازگن میناسیان

تنی عیسی قلیان

جامعه ارمنی ایران

- ادای احترام به امام خمینی (ره) به مناسبت سالگرد ارتحال رهبر انقلاب اسلامی ایران، جامعه ارمنی همچون گذشته به ریاست خلیفه گری ارامنه از مرقصد مطهر امام خمینی دیدار نمود. در این دیدار، نمایندگان

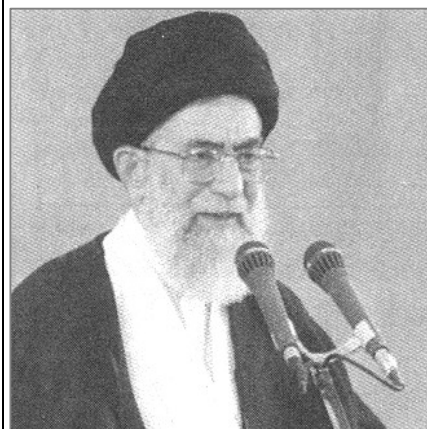


ارمنی مجلس و اعضای شورای خلیفه گری و دیگر انجمنهای ارمنی یاد امام خمینی، رهبر کبیر انقلاب اسلامی ایران را گرامی داشتند.

دو هفته نامه لويس يازدهمین سالگرد ارتحال معمار بزرگ انقلاب اسلامی را به مردم شریف ایران تسلیم عرض می نماید.

- مشاهیر ارمنی ایران «مرکز بین المللی گفتگوی تمدنها» در نظر دارد کتابی تحت عنوان «مشاهیر ارمنی ایران» تهیه و به چاپ برساند. این کتاب شامل ۳۵۰ صفحه (۳۰۰ صفحه متن و ۵۰ صفحه عکس) خواهد بود. کارهای مقدماتی جمع آوری نامها و زندگی نامه مشاهیر در حال پایان است و بزودی مرحله نهایی گزینش و چاپ آن آغاز خواهد شد. همچنین کتابهای مشابه ای بطور جداگانه در باره مشاهیر زرتشتی، کلیسی و آشوری ایران نیز در دست تهیه می باشد.

ایران



- رهبر معظم انقلاب: اگر انسانها به نیروی درونی خودشان - یعنی به ایمان و اراده و اتحاد کلمه و فداکاری های خودشان - تکیه نکنند هیچ قدرتی در مقابل آنان یارای ایستادگی ندارد. مراسم یازدهمین سالگرد ارتحال بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران امام خمینی (ره) با شکوه بسیار در حرم مطهر رهبر فقید انقلاب برگزار شد. به گزارش ایرنا در این مراسم معنوی مقام معظم رهبری در سخنانی بر اراده و ایمان ملت ایران در پیروی از راه امام (ره) تأکید فرمودند.

- ریاست محترم جمهوری: در نظام جمهوری اسلامی مردم واقعیتی هستند که بدون حضور آنان هیچ یک از ارکان نظام ارزشی ندارد. مراسم یازدهمین سالگرد ارتحال رهبر فقید انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران با حضور هزاران تن از مردم در حرم مطهر امام خمینی (ره) برگزار شد. در مراسمی که در تاریخ ۱۳ خرداد ماه به همین



مناسبت در حرم مطهر بر پا بود حجت الاسلام والمسلمین سید محمد خاتمی رئیس جمهوری در سخنانی گفت: مردم ناظر بر ارکان حکومت هستند و حقوقی دارند که باید اجرا شود.

سید محمد خاتمی افزود: آزادی بیان، انتقاد به ارکان حکومت، انتقاد از ساز و کارهای جامعه، آزادی تشکیل حزب و مطبوعات در صورتی که در چارچوب قانون اساسی باشد از حقوق مسلم مردم است.

وی با تشریح تاریخ اسلام و نسبت نهضت اسلامی ایران با روش و منش حکومت اسلامی در صدر اسلام افزود: نظام جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر اجتهاد پویا و کارساز اسلامی و مردمی است که امام (ره) بنیانگذار آن بود.

وی با بیان اندیشه و خصوصیات شخصیتی حضرت امام خمینی (ره) خاطر نشان کرد: امام عارف بزرگی بود که به اوج آگاهی های عمیق اسلام و فلسفه اسلامی رسیده بود.

رئیس جمهوری با بیان اینکه غرق نشدن در گذشته و نگاه به آینده در نظام اسلامی از ضروریات است

اظهار داشت: در بینش امام خمینی (ره) زمان و مکان و درک مقتضیات زمان اهمیت دارد و خرد جمعی در تشخیص مصالح مورد اعتبار است.

خاتمی با اشاره به نقش برجسته مردم در ایجاد نظام اسلامی، خاطر نشان کرد: در نظام جمهوری مردم تشریفاتی نیستند بلکه یک واقعیتند که بدون حضور مردم هیچ یک از ارکان نظام ارزش ندارد.

- در ترکیه نسبت به ایرانیان برخورد تجاوز کارانه صورت می گیرد

نیروهای امنیتی و انتظامی ترکیه منازل ایرانیان استامبول را مورد تفتیش قرار داده و ۳۰۰ ایرانی را دستگیر کرده اند. در ترکیه بیش از ۵۰ هزار ایرانی سکونت دارند. (بیان، ۲۳/۵/۲۰۰۰ - ۷۹/۳/۳)

- سردبیران نشریات جمهوری آذربایجان در ایران تعدادی از سردبیران نشریات جمهوری آذربایجان از جمله «بنی مساوات»، «بنی آذربایجان»، «آزاد لبق»، «۵۲۵» و رئیس صنف خبرنگاری و رئیس خبرگزاری «توران» به ایران آمدند. آنها اظهار داشتند که مطبوعات می تواند نقش به سزایی در روابط دو کشور ایفا کند. (روزنامه ایران، ۲۴/۵/۲۰۰۰ - ۷۹/۳/۴)

- سر هرکولس به نمایش گذاشته می شود سر هرکولس یکی از خدایان یونان، در منطقه معاون الملک کرمانشاه به نمایش گذاشته می شود. این مجسمه که طول قد آن ۲۲۵ سانتیمتر است در ۱۵۳ سال پیش از میلاد در زمان پادشاهی مهرداد ساخته شده است و در سال ۱۹۵۸ میلادی در صد متری کتیبه بیستون در حین عملیات راهسازی کشف گردید. (بیان ۱۷/۵/۲۰۰۰ - ۷۹/۲/۲۸)

ارمنستان

- آمریکا و ناتو سعی در اخلال در روابط ارمنستان و روسیه دارند

ژنرال لئونید ایواشف رئیس ستاد همکاریهای نظامی بین المللی وزارت دفاع روسیه در روز ۱۵ مه در مسکو اظهار داشت: «آمریکا و ناتو، بخصوص سفارت آمریکا در ایروان و سران ارتش آمریکا سعی دارند در روابط ارمنستان و روسیه اخلال کنند و همکاری های نظامی بین دولتهای ما را با شکست مواجه سازند».

وی آشکارا اعلام نمود که مسکو و رهبران نظامی روسیه «توجه خاصی نسبت به ارمنستان دارند» که ماهیت آن حفظ سطح همکاریهای دوجانبه موجود می باشد.

ژنرال ایواشف در ادامه چنین گفت: «ما خواستار آنیم که ارمنستان کشوری با ثبات و نیرومند باشد». او گفت که آمریکا و ناتو «در جهت گرجستان و آذربایجان» به موفقیتهای بزرگی دست یافته اند و حالا آمریکا سعی دارد با دادن وعده های ناچیز ایروان را وسوسه کند. روسیه صادقانه به حفظ توان

ارمنستان امیدوار است، زیرا ضعف ما موجب تمایل دشمنان به استفاده از موقعیت حاصله می گردد، و دشمنان ما نیز بسیارند.

روسیه مخالف شرکت مستقیم آمریکا و ناتو در نظام امنیتی قفقاز است، زیرا به عقیده ژنرال ایواشف حضور نظامی آمریکا در منطقه خالی از خطر نیست. تشکیل نظام امنیتی قفقاز به عقیده وی بیش از همه برای ارمنستان، جمهوری آذربایجان، گرجستان، روسیه، ایران و ترکیه دارای اهمیت می باشد و چندان ارتباطی با منافع آمریکا ندارد. او گفت که ما برای حفظ امنیت همیمانان خود به هر وسیله ممکن متوسل خواهیم شد. (آزگ، ۵/۱۶، ۲۰۰۰)

• صفحاتی از تاریخ پیشاهنگی ارمنی در دوران پس از استقلال ارمنستان
انجمن پیشاهنگی ارمنستان برای زنده نگاه داشتن یاد سازمان پیشاهنگی ارمنه که در اوایل سده بیستم میلادی فعالیت داشت، خود را سازمان «آرین های ارمنستان» نامید. لئون مختاریان با این نام می پنداشت که ایده اتحاد همه انجمنهای پیشاهنگی ارمنی را با میهن ارمنستان و پیشاهنگی ملی آن پی ریزی می کند. نخستین اردوی آزمایشی و پیشاهنگان در تابستان سال ۱۹۸۷ در آسایشگاه مارماریک بر پا شد. این انجمن در دهم ژانویه ۱۹۸۸ تأسیس یافت. در سال ۱۹۸۹ نخستین اردوی بزرگ پیشاهنگان، شامل ۲۰۰ پیشاهنگ بر پا گردید. این پیشاهنگان در دوران جنگ قراباغ تحت رهبری لئون مختاریان با تمام وجود به این جنبش آزادیخواهی کمک رساندند. در آن روزهای سخت، صدها پیشاهنگ سلاح به دست گرفتند و به دفاع از استقلال میهن پرداختند و بسیاری از آنها جان خود را در راه خدمت به میهن از دست دادند. در ۲۲ آوریل ۱۹۹۰، واژگن اول، جانشین کل ارمنه جهان، این سازمان پیشاهنگی را دعای خیر نمود و از آن پس، ارگان این انجمن با نام «هایکازونک» در چهل هزار نسخه چاپ و انتشار گردید، که این، تیراژ چشمگیری بود.

در تاریخ ۲۸ مارس ۱۹۹۱ انجمن پیشاهنگی به عنوان نخستین سازمان پیشاهنگی جمهوری ارمنستان به ثبت رسید و در آگوست ۱۹۹۱ دومین اردوی بزرگ آن با شرکت ۵۰۰ پیشاهنگ بر پا گردید.

در نوامبر سال ۱۹۹۱ دومین همایش فوق العاده انجمن با شرکت ۴۰۰ نماینده برگزار شد و همگی یک صدا بر عدم وابستگی حزبی و داشتن خط مشی ملی تأکید نمودند.

مأخذ: نشریه «هایکازونک» شماره های ۸ و ۹ و ۱۰ سال ۱۹۹۹

• رشد صنعت جهانگردی ارمنستان
امروزه داشتن نظامی همه جانبه و یکپارچه، برای رشد جهانگردی دارای اهمیت بسیار است. بیش از هر چیز باید به آثار باستانی و عرضه خدمات بهتر توجه نمود. در سال پیش تعداد ۲۷ هزار جهانگرد از ارمنستان دیدار کرده اند و امسال انتظار می رود این رقم به ۱۰۰ هزار نفر برسد. این رقم احتمالا تا ۵

سال دیگر به یک میلیون جهانگرد خواهد رسید. رشد اقتصادی ارمنستان تا حد بسیاری بستگی به جهانگردی و گسترش آن دارد.

(آزگ، ۵/۲۲-۲۰۰۰/۳/۲۷)

• حزب کمونیست ارمنستان دیگر خواستار استعفای رئیس جمهوری ارمنستان نیست گایگیک تاتوسیان یکی از اعضای این حزب اعلام نمود که سیر وقایع به گونه ای است که دیگر ضرورتی به طرح استعفای رئیس جمهور وجود ندارد و حزب کمونیست ارمنستان کار جمع آوری امضاها را متوقف کرده است.

(آزگ، ۵/۲۲-۲۰۰۰/۳/۲۷)

• ارمنستان ناظر دائمی اتحادیه روسیه-بلاروس-ارمنستان
هراند وسکانیان اظهار داشت که از این پس ارمنستان در همه جلسات این اتحاد شرکت خواهد داشت و با جزئیات آن آشنا خواهند شد.

(آزگ، ۵/۲۳-۲۰۰۰/۳/۲۷)

• مورمونها نیز به ارمنستان آمدند
مورمونها فرقه ای مذهبی هستند که معتقدند عیسی مسیح فرزند خداوند است، اما به ژوزف اسمیت پیامبر نیز ایمان دارند. به عقیده آنها حضرت مسیح از طریق این پیامبر به احیاء کلیسا، اعتقادات و حکومت خود پرداخته است. آنها به کتاب مورمون نیز اعتقاد دارند و به همین سبب مورمون نام گرفته اند. به گفته آنها، هم اکنون تعداد ۶۵۰ عضو در ارمنستان دارند که عموما "از سالخوردگان هستند، اما جوانان و کودکان نیز در بین آنها دیده می شوند. منبع تأمین مالی آنها در ایالات متحده واقع است.

(آراوت ۵/۱۷-۲۰۰۰/۲/۲۸)

• کنسولگری روسیه در منطقه مقری
مدیر کل روابط عمومی وزارت امور خارجه ارمنستان اطلاع داد که دولت ارمنستان تصمیماتی در مورد تأسیس کنسولگری روسیه در گومری و مقری اتخاذ کرده است و این موضوع به تأیید مراجع ذیصلاح رسیده است.

(یرگیر، ۵/۱۷-۲۰۰۰/۲/۲۸)

• ترکیب گروههای مختلف مجلس ملی ارمنستان
در تاریخ ۱۶ مه ۲۰۰۰ تعداد ۶ گروه حزبی و ۲ فراکسیون در مجلس ملی ارمنستان فعالیت داشتند. از این میان گروه حزبی «همبستگی» دارای ۵۰ نماینده، حزب کمونیست و حزب دانشکوتیون هر کدام ۸ نماینده، احزاب «حق و اتحاد» ۷ نماینده و احزاب «اوریناس یرگیر» و «اتحاد دموکراتیک ملی» هر کدام ۶ نماینده دارند. تعداد ۲۰ نماینده نیز حزو هیئت نمایندگی «ثبات» و ۱۲ نماینده جزو فراکسیون تازه تأسیس «ارمنستان» می باشند. تعداد ۱۰ نماینده نیز مستقل می باشند.

(یرگیر ۵/۱۷-۲۰۰۰/۲/۲۸)

• موضوع عضویت ارمنستان و جمهوری آذربایجان در شورای اروپا

ارمنستان و جمهوری آذربایجان می توانند بر اساس «رعایت توافق نامه های شورای اروپا، تغییر قانون اساسی خود و مطابقت دادن آن با قوانین شورای اروپا و احترام به حقوق بشر» به عضویت شورای اروپا درآیند. در حال حاضر تعداد ۴۱ کشور عضو این شورا هستند.

(هابوتس آشخار ۵/۱۸-۲۰۰۰/۲/۲۹)

• هدف آمریکایی ها از دعوت رؤسای کمیسیونهای مجلس ارمنستان به آمریکا چیست؟

ویکتور دالاکیان، یکی از نمایندگان مجلس ارمنستان اظهار کرد که مقامات آمریکایی گفته اند که روبرت کوچاریان، رئیس جمهوری ارمنستان، از سوی مردم و مجلس ملی ارمنستان احساس بی اعتمادی می کند و نگران آن است که پیشنهادات او در مورد حل مناقشه قراباغ به تأیید مجلس نرسد. مقامات آمریکایی پیشنهاد داده اند که نمایندگان مجلس ارمنستان در زمینه حل مناقشه قراباغ با کوچاریان همکاری کنند.

(هایکاناک ژاماناک، ۵/۱۸-۲۰۰۰/۲/۲۹)

• نمایندگی (نمایشگاه و تعمیرگاه) شرکت دیملر-کرایسلر

نمایندگی شرکت دیملر-کرایسلر (بنز) در تاریخ ۲۷ ماه مه در ایروان افتتاح شد.

• فعالیت مذهبی در ارمنستان
قانون ارمنستان در باره آزادی بیان و سازمانهای مذهبی فعالیت اقلیتهای مذهبی را منع نمی سازد. در ارمنستان بیش از ۴۷ سازمان مذهبی فعالیت دارند. به گفته لئون مگردچیان رئیس شورای امور دینی وابسته به دولت «گرچه جامعه به ایدئولوژی بیگانه نیازی ندارد لیکن هر فرد در صورت تمایل حق دارد در چارچوب قانون بینش دینی خود را داشته باشد».

اخبار کانال تلویزیون A+1 ۷۹/۳/۲۵-۲۰۰۰/۵/۲۵

• افتتاح مرکز کامپیوتر مدرسه واژگن سرکیسیان در استان آرارات توسط سفیر آمریکا

اخیرا توسط دولت آمریکا برنامه های آموزشی متفاوتی در ارمنستان به مورد اجرا گذاشته می شوند. ارتباط اینترنت در مدارس ارمنستان یکی از آنهاست. در چارچوب این برنامه ها در مدرسه موسوم به واژگن سرکیسیان واقع در استان آرارات یک کلاس آموزش کامپیوتر افتتاح شد. در مراسم گشایش این مدرسه مایکل لمون سفیر آمریکا نیز حضور داشت.

تلویزیون آرمینیا ۷۹/۳/۱۴-۲۰۰۰/۵/۲۴

• انتقال پیکر ژنرال گانایان (درو) از آمریکا به ایروان

روز چهارشنبه از شهر بستن آمریکا پیکر وزیر نظامی اولین جمهوری ارمنستان ژنرال داستامات گانایان به ارمنستان منتقل شده است. در روز ۲۸ ماه مه یعنی روز اعلام اولین جمهوری ارمنستان در

مجموعه تاریخی باش آباران که درو قهرمان آن بحساب می آید مجدداً به خاک سپرده شد. شبکه اول "های لور" چهارشنبه ۱۳۷۹/۳/۴

• جلسه دولت پیرامون مقری در تاریخ ۷۹/۳/۹ جلسه مشورتی دولت پیرامون مسائل و مکاتبات مقری با حضور آندرانیک مارکاریان برگزار شد. مارکاریان اظهار داشت که مقری برای ارمنستان اهمیت استراتژیکی دارد لذا لازم است که به مقری برخورد ویژه نشان داد.

اخبار کانال تلویزیون A+1

• پیام رئیس جمهور ارمنستان به مردم به مناسبت اولین استقلال

رئیس جمهور ارمنستان به مناسبت جشن اولین جمهوری پیامی در خطاب به مردم ارمنی صادر نموده است که در آن گفته می شود: هموطنان گرامی به مناسبت جشن اولین جمهوری به همه شما تبریک می گویم. در تاریخ بیست و هشتم ماه مه مردم ارمنی استقلال دیرینه خود را مجدداً به دست آوردند و در برابر مصیبت های بزرگ مقابله کردند. اولین جمهوری بعنوان اساس شعور و تفکر سیاسی چرخشی برای ملت ارمنی بود.

اخبار کانال تلویزیون A+1

• مذاکرات مربوط به روابط ترکیه-ارمنستان در مجلس سنای فرانسه

مذاکره ترکیه و ارمنستان در خصوص مسئله ارمنی در تالار "مدیسی" سنای فرانسه در تاریخ ۱۷ ژوئن صورت می گیرد.

مدیا ماکس-۲۰۰۰/۵/۲۶

• وزیر امور خارجه ارمنستان در شهر فلورانس

در تاریخ بیست و پنجم مه وارطان اوسکانیان وزیر امور خارجه ارمنستان در طی ملاقات وزرای امور خارجه کشورهای عضو شورای همکاری یورا آتلانتیک در شهر فلورانس (ایتالیا) نطقی ایراد نمود. اوسکانیان در طی سخنرانی ضمن اشاره به مسئله امنیت منطقه خاطر نشان کرد که استراتژی ارمنستان برای همکاری مستحکم با ناتو اصل استراتژی ارمنستان و تکمیل متقابل را مد نظر می گیرد. وی افزود: در قفقاز منافع تجاری و جغرافیای سیاسی در رقابت یکدیگر قرار دارند و جهت صلح، ثبات و امنیت لازم است سیاست متوازن و خردمندانه پیاده کرد. اوسکانیان از این بعد به پیمان امنیت قفقاز که نه فقط سه کشور قفقاز بلکه کشورهای همسایه منطقه و

نیروهایی که در منطقه منافع مستقیم دارند و باید در منطقه مشارکت داشته باشند. اهمیت قائل شد. وزیر امور خارجه ابراز امیدواری نمود که کشورهای عضو ناتو در توسعه روابط متوازن با کشورهای عضو شورای همکاری یورا آتلانتیک سعی و کوشش بعمل آورند. وزیر امور خارجه در فلورانس با ایگور ایوانف همتای روسی خود و بنینا فروو رالدتر وزیر امور خارجه اتریش، رئیس ادواری OSCE که در تاریخ پانزدهم ژوئیه عازم ارمنستان خواهد شد.

ملاقات هانی انجام داده است. در طی این ملاقاتها اوسکانیان با استیون سستانوویچ مشاور وزیر امور خارجه آمریکا در مسائل کشورهای استقلال یافته جدید مسائل مربوط به حل و فصل مسالمت آمیز مناقشه قراباغ مورد بررسی قرار گرفت.

هایستانی هانرا پوتیون ۷۹/۳/۶-۰۰/۵/۲۶

• "هیچ تغییر منفی در روابط ارمنستان و روسیه ایجاد نشده است"

روبرت کوچاریان رئیس جمهوری ارمنستان ضمن بیان این مطلب، اشاره نمود که روابط دو کشور بر اساس قرارداد ماه اوت ۱۹۹۷ تعریف می شود.

بین المللی

• ترکیه از سیاست مسکو ناراضی است یکی از مقامات بلند پایه ترکیه روسیه را متهم نمود که می خواهد نفوذ خود را در جمهوریهای سابق شوروی، بخصوص آسیای میانه و قفقاز گسترش دهد.

(ایران ۷۹/۳/۴-۲۰۰۰/۵/۲۴)

• ناتو، روسیه را از بمباران پایگاه های طالبان بر حذر داشت

گروه خارجی: در پی تهدید روسیه مبنی بر امکان بمباران پایگاه های آموزشی تجزیه طلبان چچن در افغانستان، «جورج رابرتسون» دبیر کل پیمان ناتو اعلام کرد که با این اقدام مخالف است. به گزارش رادیو فرانسه، وی گفت: برای اینگونه اختلافات، باید راه حل مسالمت آمیز جست و جو کرد و از به کار بردن زور اجتناب ورزید.

• گسترش ناتو در مرزهای روسیه ۹ کشور اروپای مرکزی و شرقی خواستار عضویت در ناتو شده اند. این کشورها عبارتند از: لیتوانی، لتونی، استونی، بلغارستان، رومانی، اسلونی، اسلواکی، آلبانی و مقدونیه. روسیه هشدار داده است که گسترش ناتو به سمت مرزهای خویش را تحمل نخواهد کرد و نسبت به عضویت استونی، لتونی و لیتوانی در ناتو معترض است. ولادیمیر پوتین گسترش پیمانهای نظامی به حدود مرزهای روسیه را تهدیدی برای امنیت روسیه می داند.

(ایران ۷۹/۳/۱-۲۰۰۰/۵/۲۱)

• قتل تدریجی اوجالان هواداران عبدالله اوجالان ترکیه را متهم کردند که سعی دارد با شکنجه اوجالان در زندان، او را به تدریج از پای در آورد. آنها خواسته اند که اوجالان از سوی یک گروه بین المللی مورد آزمایشات پزشکی قرار گیرد.

(ایران ۷۹/۳/۱۱-۲۰۰۰/۵/۳۱)

• قلی اف: گزینه "کشور واحد" برای حل درگیری، موضع ارمنستان را مستحکمتر خواهد نمود

قلی اف وزیر امور خارجه آذربایجان در مصاحبه ای که با خبرگزاری "کاسپین" داشت پاسخ اعلامیه خانم نائیرا ملکومیان وزیر امور خارجه قرا باغ مبنی بر اینکه "باکو باید در مسئله حل درگیری قرا باغ سازش بعمل آورد" چنین گفت: "آذربایجان دیگر نمی تواند سازش هایی بپذیرد زیرا سابقاً سازشهای بسیاری را متحمل شده است" وی چنین افزوده است که: "می توان گفت که گزینه فوق به جهت قانونی کردن اراضی تصرف شده می باشد که آن برای باکو غیر قابل قبول می باشد "چنانچه گزینه" کشور واحد برای حل درگیری قرا باغ فقط موقعیت ارمنستان را استحکام خواهد بخشید".

(آزگ)

(۷۹/۳/۵-۲۰۰۰/۵/۲۵)

• استغفای علی اف تقاضا می شود

سازمان آزادی بخش قرا باغ از طریق اعلامیه استغفای حیدر علی اف رئیس جمهور آذربایجان را درخواست کرده است. سازمان فوق در اعلامیه ای که در ۲۴ مه انتشار داده بود اشاره به این موضوع نموده است که: مناطق تصرف شده باید از طریق جنگ برگردانده شود". اما حیدر علی اف اعلامیه فوق را چنین ارزیابی نموده: "درخواست سازمان آزادبخش "بی خردانه" می باشد". سازمان فوق نیز چنین گفت که: حیدر علی اف فقط در این تلاش است که بتواند زمامداری را در دست داشته باشد و در فکر چیز دیگری نیست اما سیاست مذاکرات وی برخلاف منافع آذربایجان می باشد". مؤلفین اعلامیه فوق چنین ادامه می دهند که "اگر حیدر علی اف قادر به آزاد نمودن اراضی متصرفه نمی باشد و نظر نیروهای وطن پرست کشور را "بی خردانه" قلمداد می کند پس باید از سمت خویش استعفا دهد".

(آزگ ۷۹/۳/۵-۲۰۰۰/۵/۲۵)

• مناقشه ارمنستان-آذربایجان تا آخر سال به پایان می رسد

آخوندوف معاون بانک بین المللی آذربایجان اعلام نموده است که مناقشه ارمنستان آذربایجان تا آخر سال به پایان خواهد رسید. وی که از رهبران یکی از بانکهای پیشتاز آذربایجانی است ضمن سخنرانی در اجلاس سالانه بانک بازسازی و توسعه اروپائی در ریگا ابراز عقیده نموده است که "سال ۲۰۰۰ در مذاکرات مربوط به قرا باغ چرخش بوجود آمده که دارای تأثیر مثبت بر روی جو سرمایه گذاری خواهد بود. "لیکن وی مشخص ننموده است که خوش بینی وی بر چه اساسی بوده است.

(نوراترت)

(۱۳۷۹/۳/۴-۲۰۰۰/۵/۲۴)

علمی

• **قرص های مجهز به دوربین**
لندن - پژوهشگران انگلیسی قرص های مجهز به یک دوربین تلویزیونی را ابداع کرده اند که برای تشخیص زخم، ناراحتی یا غده در دستگاه گوارش بسیار مناسب است. در حال حاضر معاینه دستگاه گوارش با فرو کردن یک لوله چند متری از دهان و مری به داخل لوله گوارش امکان پذیر است که البته بیماران را هم ناراحت می کند، اما قرص های دوربین دار روش راحت و جدیدی برای این معاینات است. بیمار این قرص را می بلعد و قرص تا ۶ ساعت پس از ورود به داخل دستگاه گوارش امواج رادیویی ارسال می کند که به وسیله یک آنتن متصل به کمر بند بیمار دریافت و اطلاعات دریافتی ذخیره می شود و سپس به رایانه پزشک انتقال می یابد. پزشک با کمک رایانه این امواج رادیویی را بررسی و نتیجه معاینات را اعلام می کند.

این قرص سپس به طور طبیعی از بدن دفع می شود. مخترع این قرص که پروفسور پل سوان نام دارد نخستین کسی بود که با بلعیدن قرص دوربین دار، آن را آزمایش کرد.

• **انقلاب در پزشکی**
واشنگتن - پژوهشگران آمریکایی اعلام کردند تا ۱۰ سال آینده پزشکان با انجام یک آزمایش ساده روی بزاق دهان انسان خواهند توانست بیماریهای او را تشخیص دهند و به درمان بیماریها بپردازند. به گفته این پژوهشگران، با کامل شدن نقشه ژنی انسان، تشخیص بیماریها سریع تر و دقیق تر خواهد شد و پزشکان نیز می توانند با توجه به ویژگیهای ژنی بدن هر فرد داروهای مناسبی برای درمان او تجویز کنند. این پژوهشگران سرگرم شناسایی ژنهای مربوط به بیماریهای مختلف هستند تا در آینده با مشاهده فعالیت یک ژن بیماری در بدن انسان بتوانند بیماری را پیش بینی کنند و از بروز آن جلوگیری به عمل آورند.

• **سوخت جدید**
بانکوک - پژوهشگران تایلندی سوخت جدیدی ساخته اند که می تواند در آینده جایگزین سوخت های متداول شود. این پژوهشگران با انجام یک فرآیند جدید موفق شدند فضولات انسان و مواد ضایعاتی را به سوختی با کیفیت بالا تبدیل کنند. آنها برای انجام این عمل از فرایند تبدیل لاشه حیوانات و گیاهان به نفت طبیعی الهام گرفته اند.

گفته می شود ذخیره سوخت جهان تا ۱۰۰ سال دیگر به پایان خواهد رسید و به همین دلیل باید به فکر سوخت جدیدی بود که جایگزین سوختهای کنونی شود. فرایند ابداعی پژوهشگران تایلندی اگر چه پر هزینه است، اما با پایان یافتن ذخایر نفتی، از نظر اقتصادی مقرون به صرفه خواهد بود.

• **مارمولک های کمیاب در بنگلادش**
داکا - مارمولک های بزرگ بنگلادشی که نسل آنها در خطر انقراض است، در نزدیکی یکی از روستاهای

نزدیک داکا (پایتخت بنگلادش) دیده شده اند. مارمولک های بزرگ توجه اهالی روستا را به خود جلب کرده اند و ساکنان روستا با مارمولک ها مانند حیوانات دست آموز خانگی رفتار می کنند و به آنها غذا می دهند تا علاقه آنها به روستا افزایش یابد و در آن ساکن شوند. آنها معتقدند این مارمولک ها جانوران بسیار مفیدی هستند، زیرا مارهای سمی و خطرناک منطقه را می خورند و منطقه را از وجود خطر مارها پاک می کنند. آنها همچنین معتقدند این مارمولک های عظیم الجثه می توانند جهانگردان را از سراسر جهان به این روستا بکشانند. جهانگردان بسیاری مشتاق دیدار این مارمولک های بزرگ و نایاب هستند و ورود آنها به این روستا، صنعت جهانگردی را در آن رونق خواهد بخشید.

• **مادر بزرگ فوتبال دوست**
ملبورن - یک مادر بزرگ ۷۵ ساله استرالیایی هنگام تماشای بازی فوتبال تیم مورد علاقه اش از شدت هیجان در چند قدمی مرگ قرار گرفت. او که سرگرم تماشای بازی از تلویزیون بود آنچنان هیجان زده شد که قلبش ایستاد. فرزند او بلافاصله به تنفس مصنوعی و ماساژ قلب متوسل شد و او را دوباره به زندگی بازگرداند، هنگامی که مادر بزرگ چشم گشود و دهان باز کرد، پرسید: ما برنده شدیم؟ این مادر بزرگ یک بار دیگر نیز هنگام تماشای بازی تیم مورد علاقه اش دچار ایست قلبی شده بود.

• **درمان زخم معده با مصرف ماست**
تورنتو - پژوهشگران کانادایی اعلام کردند مصرف ماست می تواند به درمان زخم معده کمک کند. به گفته پژوهشگران باکتری «لاکتوباسیل» که شیر را به ماست تبدیل می کند با ایجاد تغییرات شیمیایی روی شیر، باکتری هلیکوباکتر پیلوری عامل ایجاد زخم معده را از بین می برد. لاکتوباسیل به تنهایی قادر به از بین بردن باکتری عامل زخم معده نیست اما پس از قرار گرفتن در مجاورت شیر با تولید اسید لاکتیک یک آنزیم ویژه عامل زخم معده را نابود می کند.

پژوهشگران اضافه کردند مصرف ماست های معمولی تأثیر چندانی در درمان زخم معده ندارد و ماست باید به طرز خاصی تهیه شود، اما به طرز تهیه این نوع ماست اشاره ای نکردند.

• **تأثیر شادی بر سالمندان**
تگزاس - پژوهشگران آمریکایی اعلام کردند شادی و خوشحالی تندرستی و طول عمر سالمندان را تضمین می کند. تحقیقات این پژوهشگران روی دهها سالمند بالای ۶۵ سال نشان داده است افرادی که در جوانی زندگی شادتری داشته اند در پیری از سلامت بیشتری برخوردارند و بیشتر عمر می کنند. این افراد همچنین در دوران پیری استقلال بیشتری دارند.

به گفته پژوهشگران همانطور که افسردگی پیامدهای جسمی زیادی برای سالمندان در بر دارد،

شادی نیز موجب سلامتی و افزایش طول عمر آنها می شود.

• **چسب جلوگیری از بارداری**
اخیرا یک وسیله جدید برای خانمها، جهت جلوگیری از بارداری ساخته شده است. این وسیله شبیه بالشتک است و مواد جلوگیری از بارداری را روی سطح پوست بدن پخش می کند، خانمها می توانند این بالشتک را به وسیله چسبی که پشت آن وجود دارد روی پوست بازو و یا شکم بچسبانند. به وسیله این بالشتک چسبدار، عوارض جانبی که قرصهای ضد بارداری مثل تهوع و دل به هم خوردگی دارند، از بین می رود. استفاده از این بالشتکها برای خانمها آسان تر است، چرا که خوردن قرص ممکن است فراموش شود، اما این بالشتک روی پوست چسبانده شده و هرگز فراموش نمی شوند.

• **ورزش برای فکر**
 طی تحقیقاتی که محققان به عمل آوردند، دریافته اند که با طرح برنامه دقیق ورزشی برای بیماران مبتلا به افسردگی، بیمارانی که به افسردگی خفیف مبتلا بودند با بیست یا سی دقیق پیاده روی، دویدن و یا انجام ورزشهای تقویت قوای جسمانی در هفته، پس از کمتر از پنج هفته، به مقدار چشمگیری از افسردگی شان کاسته شد. و در تحقیقات بعدی که به عمل آمده، محققان با ادامه این تمرینات و حرکات ورزشی به مدت یک سال، پیشرفت سریعی در جریان درمان مشاهده کردند. چگونگی اثر حرکات بدنی و فیزیکی روی تنظیم فعالیتهای ذهنی، هنوز ناشناخته است اما محققان بر این باورند که ممکن است، حرکت بدنی (ورزش) با به وجود آوردن فعالیتهای شیمیایی در بدن، روی بازپروری ذهن در روحیه اثر بگذارند.

• **واکسن ضد ذات الریه**
 هیأت مشاورین سازمان مواد غذایی و دارو آمریکا (FDA) اعلام کرد که یک واکسن جدید ضد ذات الریه کشف شده است که در مبارزه با بیماریهای مهلکی که کودکان زیر دو سال را مورد تهاجم قرار می دهند، بسیار مؤثر و بدون عوارض جانبی است. یک باکتری مولد ذات الریه که به تازگی شناخته شده است، می تواند منجر به مننژیت (عفونی شدن غشاء مننژ مغزی) و باکترما (عفونت خونی) شود. این واکسن تقریباً ۱۰۰ درصد در از بین بردن این باکتری خطرناک مؤثر است. از این گذشته، این باکتری می تواند عفونتهای مجرای گوش را هم از بین ببرد. محققان می گویند، این واکسن که پرونار (Provnar) نام دارد، یقیناً در ده سال آینده برای سلامت نوزادان ضروری خواهد بود. اگر تولید این واکسن تأیید شود و به تولید انبوه برسد، باید در ۲، ۴ و ۶ ماهگی به نوزاد تزریق شود و در ۱۲ یا ۱۵ ماهگی هم به همراه یک آمپول تقویتی به بدن نوزاد وارد شود.

• **بیماری سینوسیت**

در حدود سی و هفت درصد آمریکایی ها دچار بیماری سینوسیت هستند، بیماری که ناشی از التهاب مزمن عشاء حفره خیشومی و حفره سینوسی است. علائم این بیماری، آب ریزش بینی، ترکم مقدار زیاد خون در بینی، سرفه، سردرد و از دست دادن حس بویایی است. سینوسیت حاد یا کوتاه مدت، کمتر از چند هفته طول می کشد و ناشی از آلودگی های میکروبی است. عامل نوع مزمن این بیماری ناشناخته است، ولی نتایج جدید به دست آمده توسط محققان نشان می دهد که عامل سینوسیت مزمن به علت پاسخ تدافعی به قارچهای است که در مخاط وجود دارد. محققان، در جستجوی کشف داروهای ضد قارچی پیشرفته برای درمان این بیماری هستند.

ترجمه: آدرینه زادوریان (همشهری ۷۹/۳/۱۰)

• دیابت، بمب ساعتی تندرستی انسان
لندن- پژوهشگران انگلیسی اعلام کردند دستکم یک میلیون نفر از مردم این کشور از بیماری دیابت (مرض قند) خود آگاهی ندارند و بدن خود را در خطر انواع بیماری های ناشی از این عارضه قرار می دهند. پژوهشگران معتقدند افرادی که بالای ۴۰ سال سن دارند و سابقه خانوادگی ابتلا به دیابت در آنها وجود دارد یا اضافه وزن بیش از دیگران دارند در خطر ابتلا به دیابت قرار دارند و باید همواره میزان قند خون خود را کنترل کنند.

افرادی که از ابتلا به دیابت در بدن خود بی اطلاع هستند، ناآگاهانه سلامت خود را در خطر بیماری قلبی، قطع عضو، کوری و بیماری های کلیه قرار می دهند.

بیماری دیابت مانند بمب ساعتی لحظه به لحظه سلامت انسان را به خطر نزدیک می کند. این بیماری بر دو نوع است که نوع اول آن با تزریق انسولین و نوع دوم با رژیم غذایی کنترل می شود. از جمله نشانه های دیابت نوع دوم خستگی، تاری دید، افزایش تشنگی و کاهش وزن است که معمولاً نادیده گرفته می شود تا اینکه بیماری مزمن می شود. افرادی که به دیابت مبتلا هستند ۲ تا ۳ برابر افراد سالم در خطر بیماری های قلبی قرار دارند.

• وسیله ای برای درمان سریع فلج عضلانی
لندن- پژوهشگران انگلیسی وسیله جدیدی را برای کمک به درمان فلج بیماران ساخته اند. به کمک این وسیله پزشکان می توانند عضلاتی را که بر اثر سکته و یا خونریزی مغزی دچار اختلال شده اند شناسایی کنند و با توجه به میزان اختلال این عضلات درمان مناسبی برای آن در پیش بگیرند.

برای استفاده از این دستگاه، بیمار ابتدا آن را به بدن خود متصل می کند و سپس پزشک از بیمار می خواهد عضلات خود را در منطقه اختلال منقبض کند. اطلاعات به دست آمده پزشکان می توانند عضله آسیب دیده را شناسایی کنند و میزان آسیب را نیز به دست آورند و با توجه به آن برنامه ریزی مناسبی برای درمان نتیجه بخش انجام دهند.

اطلاعات به دست آمده از این اکتیوای به رایانه انتقال می یابد و میزان سفتی آنها محاسبه می شود. بر اساس این اطلاعات به دست آمده پزشکان می توانند

عضله آسیب دیده را شناسایی کنند و میزان آسیب را نیز به دست آورند و با توجه به آن برنامه ریزی مناسبی برای درمان نتیجه بخش انجام دهند.

• چرخش اضافی کره زمین
پاریس- دانشمندان آمریکایی اعلام کردند هسته زمین تندتر از دیگر بخش های آن می چرخد. این دانشمندان پس از سالها تحقیق به این نتیجه رسیدند که چرخش هسته زمین ۱۵ درصد با دیگر بخش های آن اختلاف دارد و همین امر موجب می شود که زمین هر ۲۴۰۰ سال یک بار، یک چرخش اضافی داشته باشد.

دانشمندان معتقدند این نتیجه علمی می تواند آنها را در درک بهتر چگونگی ایجاد میدان مغناطیسی توسط هسته زمین یاری دهد.

• خواص استامینوفن
آتن- پژوهشگران یونانی اعلام کردند قرص استامینوفن از سخت شدن سرخرگ ها و ایجاد بیماری شریان اکلیلی قلب جلوگیری می کند. استامینوفن که یک مسکن است از تغییر شکل لیوپروتئین ها و تبدیل آنها به کلسترول بد خون و همچنین از تشکیل چربی در دیواره سرخرگها جلوگیری می کند.

به این ترتیب این قرص از بیماری تصلب شرایین که بر اثر رسوب کلسترول، چربی و کلسیم در جدار داخلی سرخرگ ایجاد می شود نیز پیشگیری می کند.

در آمریکا بیماری شریان اکلیلی بزرگترین عامل مرگ و میر در میان مردان و زنان آمریکایی است و از هر ۵ مورد مرگ و میر در این کشور یک نفر به دلیل ابتلا به این بیماری جان خود را از دست می دهد.

• راز طول عمر در جمهوری آذربایجان
مسکو- کشور آذربایجان به داشتن سالمندانی که بیش از یک قرن از عمر آنها می گذرد شهرت دارد. در یکی از روستاهای جنوب کشور پیرمرد ۱۰۵ ساله ای زندگی می کند که بدنی کاملاً سالم دارد و هر روز گوسفندان خود را به دامنه کوه می برد. پیرمرد ۱۱۰ ساله دیگر این روستا در طول عمر خود به پزشک مراجعه نکرده است.

تحقیقات نشان داده است که کوهستانی بودن منطقه، هوای پاک و آب گوارا موجب طول عمر مردم آذربایجان و به ویژه این روستا است. همچنین استفاده از انواع داروهای گیاهی و گیاهان خودروی موجود در دامنه کوهها از عوامل دیگر طول عمر در این منطقه به شمار می رود. گفته می شود در قفقاز نوعی زعفران وجود دارد که عمر را طولانی می کند. حتی حیوانات و دامهای منطقه قفقاز به دلیل تغذیه گیاهان وحشی دامنه کوهها نسبت به هموعان خود، از عمر طولانی تری برخوردارند.

• تأثیر نمک در بروز آب مروارید
سیدنی- پژوهشگران استرالیایی اعلام کردند مصرف غذاهای شور خطر ابتلا به آب مروارید را افزایش می دهد. این پژوهشگران پس از تحقیق روی ۳ هزار نفر به این نتیجه رسیدند که مصرف نمک

فراوان در رژیم غذایی روزانه موجب تیره شدن غیر عادی عدسی چشم می شود و در نهایت به بروز آب مروارید می انجامد. به گفته پژوهشگران افرادی که علاوه بر نمک موجود در غذا، روی آن نمک می پاشند، دو برابر افرادی که روی غذای خود نمک نمی پاشند و همان میزان نمک موجود در غذا را کافی می دانند به آب مروارید دچار می شوند.

ده نکته در تغذیه سالم و فعالیت بدنی مفید برای بچه های ۹ تا ۱۵ ساله

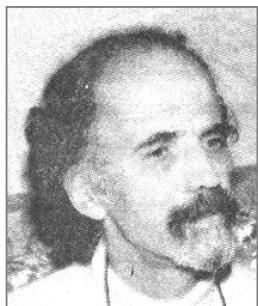
۱- روز را با صبحانه آغاز کنید
شما باید صبحانه بخورید تا کمبودی که در اثر یک شب بدون غذا به سر بردن بوجود آمده، برطرف شود و این به شما کمک می کند تا روز بهتری را در مدرسه داشته باشید. می توانید یک صبحانه آسان شامل برشتوک همراه با شیر کم چربی و میوه یا نان جو تست شده با کره و مربا یا ماست با میوه و یا حتی پیتزای شب گذشته را بخورید. در هر صورت، حتماً چیزی را باید بخورید.

۲- حرکت داشته باشید
در کارهای روزمره خود می توانید خیلی آسان فعالیت بدنی داشته باشید. راه بروید، دوچرخه سواری کنید یا اگر به دیدن دوستان می روید، بدوید. اگر در حال درس خواندن یا انجام دادن تکالیفات یا مشاهده تلویزیون هستید، ده دقیقه به خودتان استراحت بدهید تا فعالیت بدنی داشته باشید. به جای این که با آسانسور به طبقات بالا بروید، از پله ها استفاده کنید. سعی کنید هر روز سی دقیقه این کارها را انجام دهید.

۳- یک خوراکی کوچک
غذای مختصری که بین غذای اصلی می خوریم، راه خوبی برای تجدید قوا است. این غذا را از گروههای مختلف خوردنی ها انتخاب کنید. یک لیوان شیر کم چربی و یک بیسکویت، یک سبب یا یک لقمه نان و کره. شیرینیجات، چیپس و آب نبات فقط بعضی اوقات خوب هستند، نه همیشه.

۴- فعالیت کنید تا عرقتان در آید!
یک کار زیاد، زمانی که تنفستان تند می شود و عرق می کنید، کمک می کند تا قلبتان بهتر پمپ کند و انرژی بیشتری به شما می دهد و کمک می کند که بهتر به نظر آید و احساس بهتری بکنید. با گرم کردن ماهیچه هایتان شروع کنید. آنها را بکشید. اگر ۲۰ دقیقه ورزشهای ایروبیکی (یعنی ورزشهایی که احتیاج به اکسیژن زیاد دارند) مثل دویدن یا حرکات موزون را انجام دهید، نیروی شما بیشتر می شود و در مقابل بیماریها هم ایمن می شوید.

۵- انتخاب مواد غذایی باید متناسب باشد.
از یک چیز زیاد نخورید



برای هوشنگ گلشیری
همچون یک گل، «گل شیری»

... و داستان «مرد» شد، مرد قلم، و قلم زیبایی.
همه درختان کم را مرد در حیات نوشت، نفس سبز تر شد و
پرستو بهار تر.

تمام ثانیه ها خورشید نشسته بر تاب آسمان، به داستان اش می آمد و باز...
مرد دست می آورد، و خورشید می رفت تا انتهای تنهایی خیس اش.
دیگر پروانه ای نمانده بود که بر قلم اش بوسه نخوانده باشد.
فضای سبز کاغذ شیشه اش بی پرده هرگز نمی ماند.
قلم اش عطر باستانی گم شده را، یکسره می ریخت در نگاه معصوم ماه،
تا شب بداند که چه عطری دارد انسان، و چه طعمی دارد قلم!
همیشه آن جا بود، نزدیک لبخند شاپرک، همچون یک گل، «گل شیری».
بر برگ وقتی رؤیای آسمان را می نوشت، پرده چقدر با او بود!
نگاه می کنم، «مرد» هنوز آن جاست، درست در میان همه مه.
نه، این مرد نیست، این قلم است، آری این همان پر پروانه ترین لحظه -
است، لحظه ای که زیبایی قلم شد، قلم مرد و مرد داستان...!

«فرشید»

پس از مشایعت هزاران تن از اهل فرهنگ در جلوی بیمارستان مهر

هوشنگ گلشیری در امام زاده طاهر کرج به خاک سپرده شد

پیکر هوشنگ گلشیری نویسنده صاحب سبک عرصه داستان نویسی ایران با حضور انبوه ادب دوستان از مقابل بیمارستان ایران مهر تشییع و در امام زاده طاهر کرج به خاک سپرده شد. مرحوم هوشنگ گلشیری بامداد روز دوشنبه ۱۶ خرداد در اثر بیماری ربوی در بیمارستان ایران مهر تهران در گذشت. وی در زمینه داستان نویسی و نقد فعالیت تاثیر گذاری داشت و در این زمینه آثار متعددی نیز از خود بر جای گذاشت.

نخستین اثر این نویسنده مجموعه داستان ((مثل همیشه)) بود. گلشیری در سال ۱۳۵۸ کتاب ((معصوم پنجم)) را منتشر کرد و پس از آن ((حدیث ماهیگیر و دیو)) فیلم نامه دوازده رخ، پنج گنج و آینه های دردار را منتشر کرد. آخرین اثر گلشیری مجموعه مقاله های وی بود که با عنوان باغ در باغ منتشر شد. مهمترین اثر گلشیری "شازده احتجاب" است که در عرصه داستان نویسی ایران صاحب اعتبار ویژه ای است. هوشنگ گلشیری همچنین از اعضای فعال کانون نویسندگان ایران بود. پیکر مرحوم هوشنگ گلشیری پس از تشییع برای خاکسپاری به امام زاده طاهر واقع در کرج انتقال داده شد.

دو هفته نامه ((لويس)) در گذشت مرحوم هوشنگ گلشیری را به جامعه هنر و ادب و خانواده محترم تسلیت عرض می کند.

شما مجبور نیستید بعضی از غذاها را ترک کنید و اصلاً "نخورید، مثل همبرگر، سیب زمینی سرخ کرده یا بستنی تا تغذیه سالم داشته باشید. بلکه شما باید بدانید که چقدر و کی از آنها بخورید. بدن شما به مواد غذایی مانند پروتئین های مختلف و مواد معدنی مثل ویتامین ث و آ، آهن و کلسیم احتیاج دارد و اینها را باید از غذاهای مختلف به دست آورد. انتخاب غذای خود را کنترل کنید و ببینید هر کدام، چه موادی را به بدن شما می رسانند.

۶- بیشتر از حبوبات و میوه و سبزیجات بخورید

این مواد، کربوهیدرات را به عنوان منبع انرژی به شما می دهند، به علاوه ویتامین، مواد معدنی و فیبر به مقدار کافی به شما می رسانند و البته خوشمزه نیز هستند. سعی کنید نانهای مثل نان گندم، نان جو دو سر و اسپاگتی را امتحان کنید سعی کنید سبزیجات خام را در ساندویچ و سالاد استفاده کنید. موز، توت فرنگی، لیمو و هندوانه میوه های عالی هستند که همه دوست دارند و مواد مغزی آنها هم بسیار زیاد است.

۷- در فعالیتهای بدنی مدرسه شرکت کنید اگر شما کلاس ورزش می روید یا فعالیت بدنی در مدرسه دارید مثل ورزشهای عضلانی، راه مطمئن برای احساس خوب، خوب به نظر رسیدن و اندام مناسب داشتن و از همه مهمتر سلامت بودن است.

۸- غذا خوب یا بد نیست

یک تغذیه خوب و سالم مثل بازی پازل است که قسمتهای مختلف دارد. هر قسمت - یا غذا - باهم فرق دارد. بعضی غذاها ممکن است چربی زیاد داشته باشند یا قند زیاد، در حالی که بقیه ممکن است ویتامین یا فیبر زیاد داشته باشند و البته یک جایگاهی برای تمام آنها وجود دارد. یعنی بدن به همه آنها احتیاج دارد. چیزی که یک رژیم غذایی را بد یا خوب می کند، این است که چطور غذاها کنار هم قرار بگیرند. انتخاب مناسب و متوازن غذاها مهم است. اگر شما در یک وعده غذایی خوردید که چربی زیاد داشته است، در وعده های بعدی غذای کم چربی باید بخورید.

۹- تندرست باشید با دوستان و خانواده

فعالیت های بدنی را همراه خانواده یا دوستان انجام دهید. بقیه را هم تشویق کنید به شما ملحق شوند و در یک فعالیت مانند دوچرخه سواری و کوه پیمايي هر هفته شرکت کنند.

۱۰- تغذیه سالم و فعالیت بدنی را مطبوع سازید

غذاهایی که دوست دارید بخورید. اگر امکان دارد با دوستانتان به پیک نیک بروید. ماجراجو باشید. ورزش های جدید را تجربه کنید و همین طور غذاهای جدید را. بیشتر بازی کنید تا در همه کارها قویتر باشید و اگر هدفهای واقعی برای خودتان داشته باشید حتماً "سالمتر می شوید.

ترجمه: آزاده کرمی (مهری ۱۳۷۹/۳)



دوروتی فورما و تانر آکچام در یک مصاحبه مطبوعاتی

شروع یک گفتگو

(سخنرانی دوروتی فورما و تانر آکچام در باره نژادکشی ارمنیان)

ترجمه: سورن خچومیان

از نشریه

آی‌ام
مه ۱۹۹۹

در اواخر آوریل گذشته، فیلم مستند "دیوار سکوت" که در هلند تهیه شده است، در لوس آنجلس، سانفرانسیسکو و مونترال با حضور انبوه تماشاچیان نمایش داده شد. این برنامه ها توسط مجله بین المللی ارمنیه (AIM) برگزار شد. پس از تماشای این فیلم افراد حاضر عکس العملهای مختلفی نشان دادند، برخی متعجب و برخی دیگر با چشمان پر از اشک سالن را ترک نمودند. بطور کلی این فیلم تأثیر زیادی بر ارمنیان، ترکها و دیگران باقی گذاشت.

تهیه کننده و کارگردان "دیوار سکوت" دوروتی فورما می باشد که مسئله به رسمیت شناختن نژادکشی ارمنیان را از یک دیدگاه جدیدی مورد بررسی قرار می دهد. دو شخصیت اصلی این فیلم - تانر آکچام محقق ترک و واهانگ دادریان استاد ارمنی - در این رابطه مسائلی را مطرح می کنند. آنها سعی می کنند از طریق تجارب شخصی و حرفه ای خود "دیوار سکوت" و انکاری را که بیش از هشت دهه بین ارمنیه و ترکها ایجاد شده است را از میان بردارند.

دوروتی فورما در جلسات بحث و گفتگوی متعددی که پس از نمایش فیلم برگزار شده بود اظهار داشت: "می خواستم فیلمی بسازم که هم ارمنیه و هم ترکها با تماشای آن بتوانند راههایی برای آشتی با تاریخ پیدا کنند، و این امر برای من مهم بود."

با اینکه تاریخ نویسان و متخصصان، حقایق انکار ناپذیر نژادکشی را ارائه داده اند، دولت ترکیه دائما "این امر را انکار کرده است. فیلم مزبور و پیام آکچام دیدگاه جدیدی را برای مشاهده یک زخم کهنه مطرح می کند.

در لوس آنجلس فیلم "دیوار سکوت" در آکادمی علوم و سینمایی لوس آنجلس در سالن ساموئل گلدوین - که ظرفیتی هزار نفره دارد - به نمایش درآمد. سپس در دانشگاه کالیفرنیا در لوس آنجلس بر روی پرده رفت. پس از نمایش فیلم، دوروتی فورما و آکچام در یک جلسه بحث و گفتگو با دانشجویان شرکت کردند. آکچام همچنین در سازمان ارمنیه استانبول در کالیفرنیا که تعداد زیادی در آن شرکت کرده بودند سخنرانی نیز به زبان ترکی در رابطه با جدیدترین کتاب خود به نام "حقوق بشر و مسئله ارمنی" که در سال ۱۹۹۹ در آنکارا به چاپ رسیده است برگزار نمود.

کتابخانه ملی سانفرانسیسکو و دانشگاه مونترال کانادا نیز از این فیلم استقبال گرمی نمودند.

یکی از مهمترین جنبه های فیلم، این بود که برای اولین بار یک روشنفکر ترک به سخنرانی پرداخت و طی آن از مردم ترکیه درخواست نمود که با مسئله جنایت در تاریخ برخورد کنند، برخوردی نه صرفا "به دلایل اخلاقی بلکه برای منافع سیاسی خود ترکیه.

آکچام گفت: "ترکها از صحبت کردن در مورد تاریخ خسته شده اند زیرا می ترسند که متهم به گناهکاری شوند، اگر یک جامعه نتواند فاصله ای بین خود و آنهایی که به نام وی جنایت مرتکب شده اند قائل شود، آن جامعه نمی تواند از متهم شدن بدور بماند، نسل ما نقشی در آن جنایت نداشته است. ما نسبت به تاریخ و خودمان مسئولیت اخلاقی و سیاسی داریم." وی همچنین اضافه نمود: "نژادکشی ارمنیه در ترکیه یک "تابو" است و هر "تابو" ای پیچیدگی هایی را پدید می آورد."

وی معتقد است که یکی از دلایل مهم اینکه ترکیه در حال حاضر با مشکلات حقوق بشر، دموکراسی و همچنین کردها مواجه است، عدم علاقه به بحث در مورد گذشته بطور آشکار و واضح است. او می گوید: "به همین دلیل برای تشکیل یک دولت آزاد و دموکراتیک در ترکیه بایستی در مورد نژادکشی ارمنیه بحث و گفتگو نمود."

نقطه نظرات آکچام در مطبوعات نیز انعکاس گسترده ای داشت، لوس آنجلس تایمز در مقاله ای با عنوان "پذیرش نژادکشی بلوا ایجاد خواهد نمود" آکچام و کار او را مورد بررسی قرار داد. در اوائل ماه مه برنامه پرشونده رادیویی "کدام طرف" در لوس آنجلس به او اختصاص یافت. در این برنامه رئیس انجمن ترکهای آمریکا دیوید ایرباس - وایت سعی نمود تحقیقات و نظرات آکچام را زیر سؤال ببرد. روبن آدالیان مدیر انستیتو ملی ارمنیه در واشنگتن نیز حضور داشت.

دوروتی فورما اظهار می دارد که وقتی فیلم در تلویزیون ملی هلند نشان داده شد عکس العمل جامعه ترک هلند پنجاه پنجاه بود. "بسیاری از ترکها فیلم را با دیدی باز تماشا کردند و آنرا با ارزش توصیف کردند، در حالی که برخی دیگر آنرا همانطور که انتظار می رفت به کلی رد نمودند."

یکی از اهالی کالیفرنیا به نام جولی لین در مورد فیلم اظهار داشت: "فیلم بررسی خوبی در مورد یک مسئله تاریخی که جهان از آن اطلاع کمی دارد مطرح نمود، من از دقت و توجه کارگردان در ارائه یک فیلم مستند پیچیده لذت بردم، همین شدیدا" تحت تأثیر تحقیقات شجاعانه آکچام در مورد حقیقت کتمان شده نژادکشی ارمنیان قرار گرفتم." واروژ وسکانیان از اهالی کانادا گفت: "من شاهد یک لحظه تاریخی بودم، یک پیام ساده با شجاعت و جسارت بسیار زیاد ارائه گردید."

فیلم "دیوار سکوت" در پایان قرنیه که با نژادکشی ارمنیان آغاز شد یک نوع جدید گفتگو را مطرح می کند که هدف آن آشتی با گذشته چه به صورت فردی و چه جمعی می باشد.

گیکور (۳)

اثر هوانس تومانیان
ترجمه آرا هوانسیان

۹

گیکور خود را در لحاف پیچید و سرش را زیر لحاف کرد و خوابید. «واسو» ضمن غذا خوردن با صدای ملایم شعر می خواند:

«شب مهتاب هرگز خواب ندارم
دیگران خیال می کنند من سروسامان ندارم
وای خانه ندارم...

گیکور از زیر لحاف گاهی پنهانی و با احتیاط به او نگاه می کرد و دوباره چشم هایش را می بست آن روز گیکور حتی لقمه نانی هم به دهانش نگذاشته بود، در عوض کتک خورده و گریسته بود و حالا هم گرسنه خوابیده و به همین علت خوابش نمی برد.

«واسو» شیطان تکه نانی به او داده، گفت: حالت چطور؟ حتما چون گرسنه هستی خوابت نمی بره و پنهانی بخور ولی ارباب نفهمه.

گیکور نان و پنیر را از دست «واسو» قاپید و سرش را زیر لحاف کرد و پنهانی می خورد و با خود می اندیشید. در باره خانه شان فکر می کرد. یاد آنروزها می افتاد که آزادانه در دشت و صحرا مشغول بازی بود... و لااقل یک شکم سیر نان و پنیر می خورد. آن شبها را به خاطر می آورد که پدر و مادرش برای بردن او به شهر با هم جر و بحث می کردند. مادرش می گریست و قبول نمی کرد.

آه مادر جان چه خوب فهمیده بودی! گیکور از ته دل آه می کشید و زیر لحاف نان و پنیر را می خورد و گوشش به صدای پای اربابش بود که مبادا بیاید. صبح زود گیکور دم دکان ایستاده بود.

۱۰

گیکور کنار دم دکان بزازای ایستاده مشتری جلب می کرد و با صدای بلند تعریف اجناس خودشان را می کرد. صدا بزن. چرا خفه خون گرفتی؟ مگر در دهانت آرد هست؟ گیکور با صدای رسایش داد می زد. اینجا بفرمائین. بفرمائین اینجا... این...

راه جلب کردن مشتری را به او یاد داده بودند. اغلب دامن هر رهگذری را می گرفت و با اصرار و درشتی به سوی دکان می کشاند و دیگر دست بردار نبود تا رهگذر حوصله اش سر می رفت و از دست او فرار می کرد. آن وقت باز گیکور در جای خود می ایستاد و صدا می زد.

در روزهای گرم تابستان از ایستادن دم در دکان بسیار خسته می شد. اغلب روی طاقه های چیت که در جلو چیده بودند می خوابید. در این وقت رفقای شیطان او زیر دماغش قوطی افنیه می گرفتند و او عطسه کنان از خواب می پرید...

بازرگانان که در اثر گرمای هوا سست می شدند از این منظره لذت می بردند اما اربابش بعد از خنده های زیاد او را صدا می زد و می گفت:

باز می خوابی؟ بچه خرس، صدا بزن. گیکور صدا می زد. اینجا بفرمائین. بفرمائین اینجا...

۱۱

یکی از روزها که گیکور دم دکان برای جلب مشتری صدا می زد، دو کشاورز را دید که از روبرو می آمدند. گیکور به محض اینکه چشمش به آن دو نفر افتاد جلو دوید و هر دو را در آغوش کشید: یکی از کشاورزان بهت زده رو به رفیقش کرد و پرسید:

«باقو» تو او را شناختی؟ - بعد رو به گیکور کرده، گفت:

که را می بینم؟ اصلا تو را شناختم پسر. رفیق دیگر کشاورز گفت: من از چشم هایش شناختم.

در حقیقت گیکور خیلی تغییر قیافه داده و ضعیف شده بود. لباسهایش هم عوض شده بود و شناختن او بسیار دشوار بود. کشاورزان با خوشحالی به یکدیگر می گفتند:

رفیق نگاه کن اصلا او آدم حسابی شده به لباسها و ریخت او نگاه کن خاک هامبو هم توی سر ما باشد بین او پسرش را به کجا رسونده؟ آنوقت بچه های ما در ده خرس می چرانند. گیکور مدام از آنها سوال می کرد و می پرسید:

حال مادرم خوبه؟ بچه ها سلامت هستن؟ چرا پدرم نیومد؟ گاو ما زائید یا نه؟ در ده کسی مرده؟ کشاورزان به تمام پرسشهای او پاسخ دادند و گفتند:

همگی خوب هستند و به تو سلام رساندند. فقط «قوکاس» پسر «سوکنانس» و پیرزن «پوجورانس» مرده اند بقیه همه سلامت هستند.

پس چرا پدرم به شهر نیامد؟ پدرت می خواهد بیاید ولی چطور بیایند؟ او تک و تنها است و تمام مسئولیت خانه به گردن اوست.

چیزی برایم نفرستادند؟ چه دارند، تا بفراستند؟ تو خوب می دانی که پدرت هیچ ندارد امسال هم نان کم گیر می آمد. بیچاره پدرت به سختی می توانست نان تهیه کنه. از آنها چه انتظاری داری؟ اگر داری تو برای آنها بفراست چون بدون خرجی مانده اند و دیناری هم ندارند.

از خانواده ما کسی مریض شده؟ نه! فقط «زاقیک» گاو پیرشان از پله های طویله به زمین افتاد و مرد. «زاقیک» مرد؟

بیچاره مادرت آتقدر گریه کرد که چشم هایش باد کرده بود. یکی از دهقانان نامه ای از جیبش بیرون آورده و به گیکور داده گفت:

- حالا چه می گویی؟ ما ترا دیگر نخواهیم دید. باید به ده برگردیم. چنانچه برای پدر و مادرت چیزی باید بفراستی بده ما می بریم. از کجا بفراستیم؟ هنوز به من پولی نمی دهند - ولی ... ولی چه؟

- من هم می خواهم با شماها بیایم -
هم دلم برای ده و هم برای پدر و مادرم
تنگ شده است و هم...
- ای وای. ای وای ما فکر کردیم
تو دیگر آدم شدی و عقلت بجا آمده
این چه حرفی است می زنی؟ اینجا مثل
ارباب زندگی می کنی... لباسهایت نو،
دست و پاهایت تمیز است. ما می
گوئیم کاری برای بچه های ما پیدا کن
تا آنها را بیاوریم اینجا چه می گویی؟
اینکه گفته اند «سر خوک را روی
قالیچه گذاردند، غلطید و افتاد توی گل»
چقدر در باره تو صدق می کنه...
کشاورزها او را سرزنش و نصیحت کردند
و بعد از خداحافظی رفتند.
بعد از رفتن آنها گیکور بجای همیشگی
خود رفت و نامه را باز کرد و خواند.
«گیکور جان عزیزم. شهر تفلیس
ما سلامت هستیم. فقط سلامتی ترا می
خواهیم. آپسی و ننه و زانین و موسی و
مگردیچ و همه بتو سلام می رسانن. فرزنه
عزیز گیکور تو باید بدانی که جای ما بسیار
تنگ و خرجمان زیاد، اما پول نداریم. ننه و
زانین لخت هستن. بی لباس ماندن. جای ما
خیلی تنگه گیکور جان. کمی پول برای ما
بفرست نامه بنویس و از سلامیت خود بمان
اطلاع بده. بدان که زاقیک مرد. ننه و زانین
لخت هستن.»
گیکور نامه را خواند و ایستاده در فکر فرو
رفت. برای خانه اش فکر می کرد مخصوصا
موضوعی که پدرش نوشته بود «ننه و زانین
لخت هستند و جایمان تنگ است» او را
بیشتر ناراحت کرده بود.
ناگهان از توی دکان فریاد زدنند:
- صدا بزن. چرا ماتت برده؟ خواست
دنبال آنهاست؟ ...
گیکور دم دکان ایستاده صدا می زد.
اینجا بفرمائین اینجا بفرمائین...

۱۲

زمستان فرا رسید. طوفان و برف زوزه
کشان روی شهر به پرواز در آمد در خیابانها
باد شدیدی می وزید و با خود سرما می

آورد. به گوشه و کنار هر کوچه و خیابان
سر می کشید و دنبال گداهای لخت و بچه
های یتیم و غریب می گشت.
اتفاقا گیکور را پیدا کرد.
گیکور یک پیراهن نازک به تن دم در
ایستاده بود و صدا می زد...
اینجا بیائین، اینجا بیائین.
سرما مثل شمشیری که دیده نمی شد تا
مغز استخوان هایش فرو رفت، گیکور لرزید.
اگر سرما هم نیامده بود او بی اندازه
فرسوده شده بود، ولی همین هم برای او
کافی بود.

۱۳

گیکور در آشپزخانه آرتم بزاز در بستر
بیماری خوابیده بود. پیرزن روزی یکی دو
بار به او سر می زد و زمزمه کنان می پرسید:
چه می خواهی فرزندم. گیکور.
آب ...
ننه به او آب می داد، و او با دستهای لرزان
ظرف آب را می گرفت و تمام آنرا سر می
کشید و باز آب می خواست.
ننه جان این آب جگرم را خنک
نمی کنه من از آب خنک چشمه
خودمان می خوام ننه من می خوام به
خانه خودمون بر گردم... من مادرم را
می خوام.

آرتم بزاز به درد سر افتاده بود، بعد از
تلاش زیادی بالاخره کسی را پیدا کرد، که
به ده می رفت و به وسیله او به هامبو پیغام
داد تا به شهر بیاید، گیکور را هم به بیمارستان
شهر داری منتقل کردند. آنجا بیماران زیادی
بودند که ردیف به ردیف خوابیده بودند. ناله
های اندهگینی از ته قلب آنها خارج می شد
و نگاه هایشان به طاق اتاق دوخته شده بود.
گیکور را هم در همین ردیف بستری
کردند.

پدرش گیکور را در همین جا پیدا کرد.
هامبو با آه و ناله از او پرسید:
به چه وضعی افتاده ای گیکور
جان؟

گیکور که در تب می سوخت، آمدن
پدرش را نفهمید.

گیکور جان من آمده ام گیکور
جان - من پدر تو هستم.
اصلا هیچ نمی فهمید. هذیان می گفت و
فریادی زد:
- «مگیچ - زانی - ننه»
اینجا هستم گیکور جان مرا ننه
فرستاد تا ترا به خانه ببرم. نمی آئی؟
مگیچ و زانی روی پشت بام ایستاده
منتظر تو هستن.
چه می گوئی د حرف بزن گیکور
جان.
گیکور فریاد می کشید و حرفهای نامفهوم
و بی معنی می زد. در تب می خندید و داد
می زد.
- اینجا بیائین. اینجا بیائین.

۱۴

بعد از دو روز هامبو به ده تنها باز می
گشت.
گیکور را بخاک سپرده بود و به ده می
رفت... لباسهای گیکور را زیر بغلش زده
بود و با خود به ده می برد تا مادرش روی
آنها گریه کند. در جیبهای لباسش یک
مشت دگمه های براق، چند برگ کاغذهای
تکه پاره رنگی، تکه های چیت و چند تا هم
سنجاق پیدا کردند. حتما آنها را برای
خواهرش زانین جمع کرده و نگاه داشته بود.
هامبو راه می رفت و فکر می کرد هنوز از
روزی که با گیکور از همین راه به شهر می
رفتند چیزی نگذشته است.

- «پدر پاهایم در می کنه»
این هم درختی است کهدر زیر آن نشسته
بودند که خستگی شان را در کند. آنجا بود
که گفت:

«پدر تشنه ام»
این همان چشمه است که از آب خوردند.
همه و همه هستند فقط او نیست.
روز بعد هامبو از بین کوه ها می گذشت.
دور نمای ده به چشم می خورد و می دید که
ننه و زانین و مگیچ و موسی بیرون ده منتظر
ایستاده اند. «گالو» کوچولو از بغل مادرش
صدا می زد:

بیا. بیا گیکول...
۱- لوطی